

OBRAZAC "ODGOVOR NA VIJEĆNIČKA PITANJA"

Datum: 25.05.2023. godine

21. sjednica Općinskog vijeća

Ime i prezime vijećnika: **Lovrić Dragan**

Pitanje:

Pozdravljam predsjednika, načelnika, pomoćnike načelnika, kolegice i kolege vijećnike, slušatelje Radio postaje/stanice Busovača, kao i ostale nazočene/prisutne u ovoj dvorani. Kada je tačno/točno prije godinu dana našu općinu pogodilo jako nevrijeme, nakon toga Općina Busovača primila je stotine zahtjeva za nadoknadu štete uzrokovanu prirodnom nesrećom/nepogodom. Formirano je povjerenstvo/komisija koje je trebalo provesti valjanost njihovih zahtjeva. Štete su bile ogromne, kako u poljoprivrednim kulturama, tako i na stambenim objektima, automobilima, panelima za grijanje i slično. Sada nakon godinu dana pitam načelnika i službu je li jedina nadoknada bila za plastenike ili je bilo i neke druge nadoknade za ovo vrijeme? Godinu dana nakon prirodne nesreće/nepogode valjda su naši ljudi zaslužili detaljno objašnjenje, pa Vas molim radi njih da ponovo pojasnite dokle je došla ova procedura. Zahvaljujem.

Nadležnost: Služba za civilnu zaštitu Općine Busovača

Odgovorna osoba/funkcija: Nevenka Gavranović, pomoćnik Općinskog načelnika

Odgovor:

Da. Tačno/točno prije godinu dana našu općinu pogodilo jako nevrijeme, dana 23.05.2022. godine, u poslijepodnevnom satima i za kratak vremenski period, veliki dio područja općine Busovača zahvatilo je veliko nevrijeme praćeno gradom, zbog čega su nastale ogromne štete na poljoprivrednim kulturama, infrastrukturi, objektima, vozilima i drugo, zbog čega je proglašeno stanje prirodne nesreće uzrokovane gradom sa 23.05.2022. godine.

Naime, sutradan 24.05.2022. godine održana je vanredna sjednica Općinskog štaba civilne zaštite na čiji je prijedlog načelnik Općine Busovača donio **Odluku o proglašenju prirodne nesreće izazvane gradom na teritoriji općine Busovača**, broj: 01-40-3-2123/22 od 24.05.2022. godine. Istina, nakon toga Općina Busovača je u sedmodnevnom roku, primila stotine zahtjeva za nadoknadu štete uzrokovanu prirodnom nesrećom/nepogodom, više od 800 zahtjeva, neki su bili i dupli, po dva su pod istim imenom podneseni.

Odmah po proglašenju prirodne nesreće, kako ste i pitali, formirano je povjerenstvo/komisija koje je trebalo provesti valjanost njihovih zahtjeva. Komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, imenovana od strane načelnika Općine Busovača, ista je imenovala Stručnu komisiju, te uz angažman stručnih lica pristupila aktivnostima obrade primljenih prijava o nastaloj šteti, te procjeni istih.

Prema prvim utvrđenim saznanjima na terenu i na osnovu prijave građana došlo se do podataka da je značajna materijalna šteta pričinjena na obradivim površinama na kojima se nalaze plastenici, zasadi malina, jagoda, borovnice, raznih vrsta voća, ali i zasadima žitarica i dr., evidentirana su veća ili manja oštećenja stambenih, pomoćnih i privrednih objekata, ali i motornih vozila i objekata infrastrukture.

Prema procjeni Komisije za procjenu šteta nastalih navedenom pojavom na području općine Busovača pričinjena **preliminarna materijalna šteta iznosi cca 3.500.000,00 KM.**

U tom trenutku, opće stanje na terenu se polagano normaliziralo. Sami vlasnici stambenih i poslovnih objekata nastojali su sanirati nastalu štetu, a isti je slučaj i sa vlasnicima motornih vozila.

Najvažnije aktivnosti koje je trebalo HITNO realizirati odnose se na hitne sanacije objekata infrastrukture, te pružanje pomoći vlasnicima uništenih plastenika, te zasada malina i jagoda, kojima je poljoprivreda jedini izvor prihoda, ali i pomoć vlasnicima uništenih zasada voća, žitarica i povrća, a po mogućnosti i ostalim licima koja su pretrpjela štetu.

U tu svrhu neophodno je bilo osigurati jednokratnu novčanu pomoć za hitne intervencije u iznosu od 1.500.000,00 KM.

Naravno, istovremeno je u skladu sa Odlukom Vlade Srednjobosanskog kantona o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća iz sredstava Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj: 5/08 i 7/10), i Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća, broj: V broj: 554/06 od 28.09.2006. godine, od strane civilne zaštite odnosno Općinskog načelnika Općine Busovača, upućen Vladi SBK/KSB, Zahtjev za dodjelu jednokratne novčane pomoći Općini Busovača u svrhu hitne intervencije radi poduzimanja mjera na sanaciji šteta na području općine Busovača od prirodne nesreće uzrokovane gradom dana 23.05.2022. godine.

Tada je na ime jednokratne novčane pomoći za hitne intervencije Općini Busovača, **Vlada Srednjobosanskog kantona** odobrila jednokratnu novčanu pomoć u ukupnom iznosu od **60.000,00 KM**, te i iz vlastitih sredstava Općine **15.700,00 KM**, što dovoljno samo od sebe govori kakve su i kolike financijske mogućnosti Općine Busovača kada je u pitanju saniranje nastalih šteta. Naravno da od drugih izvora predviđenih Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji BiH (“Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), financijske pomoći nije bilo.

Imajući u vidu da **Općina nije u mogućnosti sama svojim sredstvima izvršiti financiranje istih**, a u skladu sa Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća, („Službene novine F BiH“, broj: 60/06, 8/10 i 21/14), i Odluke Vlade Srednjobosanskog kantona o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća iz sredstava Srednjobosanskog kantona („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj: 5/08 i 7/10), obratili smo se i sa zahtjevom za dodjelu jednokratne novčane pomoći Općini Busovača u svrhu otklanjanja, odnosno sanacije šteta na području općine Busovača od prirodne nesreće uzrokovane gradom, od 23.05.2022. godine.

Naravno, da je to urađeno nakon određenog roka po završetku stvarnih procjena šteta. Tako da do zaključenja utvrđenog roka za prijavu šteta, u Službi za civilnu zaštitu Općine Busovača zaprimljeno je točno/tačno ukupno 789 prijava šteta, a prema prvim utvrđenim saznanjima na terenu i na osnovu prijave građana došli smo do podataka da je pričinjena značajna materijalna šteta na većim obradivim površinama na kojima se nalaze plastenici, zasadi malina i jagoda, te borovnice, raznih vrsta voća, ali i zasadima žitarica i dr. Naravno, od posljedica grada evidentirana su oštećenja solarnih panela, kao veća ili manja oštećenja stambenih, pomoćnih i privrednih objekata, ali i motornih vozila i objekata infrastrukture.

Nakon obrade svih pristiglih prijava šteta, i obima poslova oko istih, Komisija za procjenu šteta nastalih navedenom pojavom na području općine Busovača sačinila je dana 23.08.2022. godine **konačno izvješće u vidu Elaborata o pričinjenoj šteti od prirodne nesreće nastale gradom** broj: 08-40-3-3781/22 i isti prosljedila u daljnju proceduru prema nadležnim organima.

Prema istom, pričinjena šteta kao posljedica grada na području općine Busovača od 23.05.2022. godine izgleda kako slijedi:

• Šteta na poljoprivrednim kulturama i zasadima	1.752.803,26 KM
• Šteta na građevinskim objektima	1.237.570,00 KM
• Šteta na motornim vozilima i opremi	<u>540.721,00 KM</u>
	3.531.094,26 KM
• Troškovi izazvani štetom	<u>18.018,00 KM</u>
	3.549.112,26 KM

Iz navedenog je vidljivo da ukupno pričinjena šteta na području općine Busovača kao posljedica navedene prirodne nepogode iznosi 3.549.112,26 KM.

Međutim, ako se oduzmu ostvarene jednokratne novčane pomoći na ime hitnih intervencija Općini Busovača, **Vlada Srednjobosanskog kantona** u ukupnom iznosu od **60.000,00 KM, kao i 15.700,00 KM** vlastitih sredstava, i u cilju da se što većem obimu saniraju štete pričinjene u oblastima poljoprivrede i putne infrastrukture, što su u datom trenutku svakako prioriteti. Općinski načelnik je izdvojio još **150.000,00 KM na ime sanacije šteta od grada**, kao i Zahtjevu za jednokratnu novčanu pomoć za sanaciju šteta od prirodne nesreće uzrokovane gradom, Odlukom Vlade SBK, od 15.09.2022. godine odobrila Općini Busovača jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od **80.000,00 KM** za otklanjanje posljedica prirodne nesreće od grada, i Federalni stožer civilne zaštite, odnosno Vlada Federacije BiH u iznosu **150.000,00 KM**.

Slijedom naprijed navedenog, Općini Busovača je neophodno pomoći u nepokrivenom iznosu od **3.093.412,26 KM**. Međutim, svjesni da se radi o relativno visokom iznosu potrebnih sredstava kojima bi se pokrila ukupno pričinjena šteta, a samim tim i činjenice da se štete ne mogu u potpunosti nadoknaditi, to su naši zahtjevi za pomoć se bazirali na mogućnosti viših instanci vlasti..

Bez obzira koliko iznosila sredstva koja su nam odobrena po traženom osnovu, Općina Busovača je iste rasporedila proporcionalno visini utvrđenih šteta, u poljoprivredi (1.752.803 KM) i putnoj infrastrukturi (636.130 KM - a koja se vode kao građevinski objekti)

Sada nakon godinu dana Vašim pitanjem načelniku i službi „je li jedina nadoknada bila za platenike ili je bilo i neke druge nadoknade za ovo vrijeme?“ podnosimo izvješće o svim detaljima djelovanja i aktivnostima po pitanju prirodne nesreće od grada, onako kako slijedi navodimo.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, i nemogućnost Općine Busovača da iz vlastitih sredstava sanira pričinjenu štetu, obraćali smo se Vladi SBK/KSB i Federaciji BiH sa zahtjevom za dodjelu jednokratne novčane pomoći Općini Busovača u svrhu poduzimanja mjera na sanaciji šteta na području općine Busovača od prirodne nesreće uzrokovane gradom, navedena financijska sredstva koja su nam odobrena po traženom osnovu, Općina Busovača je ista po prioritetima rasporedila proporcionalno visini utvrđenih šteta na platicima, i djelomično vlasnicima registriranih proizvođača malina i jagoda, kojima je to jedini izvor prihoda za život. Prostali dio sredstava je Odlukom Federacije usmjeren na sanaciju infrastrukturnih građevinskih objekata.

Naravno, iako su na sjednicama Općinskog vijeća bile pravovremeno dostavljane informacije – izvješća o istom, smatramo da Vašim pitanjem: „Godinu dana nakon prirodne nesreće/nepogode valjda su naši ljudi zaslužili detaljno objašnjenje, pa Vas molim radi njih da ponovo pojasnite dokle je došla ova procedura“, odgovorno tvrdimo:

Po završetku sanacije infrastrukturnih građevinskih objekata, će biti završena procedura prouzrokovana prirodnom nesrećom “ grad“ od 23.05.2022. godine.

Izvor informacije (interni/općina-vanjski):

Interni – Općina Busovača, Služba za civilnu zaštitu

Vanjski:

Datum odgovora: 04.07.2023. godine

